

Jak připravit vhodný CD master

„CD master“ obsahuje veškerá data ve formátu, který je přímo použitelný pro výrobu lisováním bez nutnosti jakýchkoli změn či úprav. Studio provede pouze kontrolu dodaného masteru a bude-li to nutné nebo vhodné, provede opravu masteru tak, aby splňoval standardy a doporučení Philips/Sony.

Jednotlivé nosiče musí být jednoznačně identifikovatelné v souladu s dodanou dokumentací a objednávkou (katalogové číslo, zákazník). Popis musí obsahovat rovněž formát dat, která jsou na nosiči uložena (např. CD Audio master, DDP master nebo WAV soubory). Popis musí být na obalu i vlastním nosiči. Nesmí však znemožnit jeho bezchybné čtení (nalepovací štítky a etikety, popis CD médií pery s tvrdým hrotem, apod).

Pokud jeden datový nosič obsahuje soubory pro více titulů, musí být soubory umístěny v samostatné složce pojmenované podle katalogového čísla v souladu s přiloženou dokumentací a objednávkou.

Doporučení: Do výroby posílejte vždy kopii vašeho originálního masteru. Doporučujeme posílat 2 totožné kopie zřetelně označené jako master a záložní kopie. V případě nečitelnosti masteru, použijeme záložní kopii a předejde se tak případným prodlevám spojeným se zasláním nového podkladu.

➤ Formáty vstupních podkladů pro CD master

Lisovaný nebo vypalovaný optický disk: Plně funkční lisovaný nebo vypalovaný disk v požadovaném CD formátu. Neakceptujeme tvarovaná CD, vizitky, apod.

Metody zápisu na CD-R(W):

- singlesession (DAO - Disk At Once) – DOPORUČENÝ
- multisession (SAO - Session At Once) – akceptovaný
- zápis po stopách (TAO - Track At Once) - Nedoporučený!! Takto vypálený disk se nedá bez dalších úprav přímo použít pro výrobu.

Formát datových stop na CD masteru:

- Mode 1 – DOPORUČENÝ
- Mode 2 form 1 – akceptovaný
- Mode 2 form 2 – Nedoporučený!! Používá se pouze pro Video CD stopy! Takto připravený disk neobsahuje data pro případnou opravu chyb na fyzickém médiu (poškrábání disku atd.).

Pokyny pro vypalování CD-R(W):

- používat jen kvalitní značková média, nejlépe vyšší řady od příslušného výrobce
- volit nižší záznamové rychlosti maximálně 16x (dle možností mechaniky). Při vyšších záznamových rychlostech dochází ke skokové změně rychlosti vypalování a výkonu laseru (zónové vypalování). Tím se zhoršuje čitelnost disku
- přiložit PQ list a protokol o měření chyb CD-R(W), pokud je k dispozici
- nepolepovat CD papírovými ani jinými samolepkami, je ale možné použít technologie k vypálení grafických informací na stranu potisku disku (LightScribe, apod)
- na médium psát jen na popisovací stranu a jen speciálními, k tomu určenými fixy. Obyčejné fixy nejsou vhodné. Tužky a propisky s tvrdým hrotem ničí médium.

- před zasláním disku do výroby jej doporučujeme celý poslechnout ve stolním přehrávači a zkontrolovat také správné zobrazení CD-Textu, je-li požadován

DDP (Disk Description Protocol) formát:

Světový standard pro předávání podkladů pro výrobu optických disků podporovaný všemi výrobci zařízení pro mastering CD a DVD i výrobci profesionálních pracovních stanic na zpracování audia nebo authoringu DVD.

Pro CD formáty (kromě CD-Extra a Enhanced CD) doporučujeme verzi 1.00. Akceptujeme také verzi 2.00. Pokud to váš authoringový software umožňuje, zvolte v nastavení volbu ukládání audio stop do jediného souboru.

CMF (Cutting Master Format):

Obdoba DDP. Je převoditelný na DDP. Pokud vaše pracovní stanice podporuje DDP i CMF zvolte možnost DDP.

Soubory s obrazem (image) CD Audio:

Soubory, které je možné bez jakýchkoli úprav použít k vypálení CD masteru.

Doporučené formáty:

- NRG (Nero)
- BIN/CUE/CDT (CDRWin, Toast, atd.)
- ISO, IMG – pouze pro obrazy disků CD-ROM a DVD (data v sektorech po 2048 bytech)
- DMG (Apple Macintosh) - obrazy disků pro Apple Macintosh

Akceptované formáty:

- C2D (WinOnCD)
- CIF (Easy CD Creator)
- CCD/IMG/SUB (Clone CD)
- CDI (DiscJuggler)
- IBP/IBQ (IsoBuster)
- MDF/MDS (Alcohol 120%)
- BWT/BWI, B5T/B5I, B6T/B6I (BlindWrite)
- TOAST, CDR (Toast, Apple Disk Utils)
- ISZ (UltraISO) - pouze pro obrazy disků CD-ROM a DVD
- UIF (MagicISO)

➤ **Doporučení pro přípravu CD-ROM masteru nebo datových session/stop**

• **Rozmístění souborů na disku**

Často používané a krátké soubory (indexové, databázové, programové, ...) umístěte (pokud to vypalovací software umožní) na začátek CD, kde je kratší přístupová doba. Dlouhé soubory, např. audio a video klipy, umístěte ke konci CD. Při čtení těchto souborů není rozhodující přístupová doba, ale přenosová rychlost, která je u většiny moderních mechanik u kraje disku větší.

• **Kontrola obsahu**

Zkontrolujte obsah připraveného masteru antivirovým programem s aktuální virovou databází. Dále porovnejte bitovou shodu a také počet a velikosti souborů a adresářů výsledného masteru s originálními zdrojovými daty.

- **Kontrola funkčnosti**

Otestujte funkčnost Autorunu a všech spustitelných aplikací i na jiných počítačích, případně i na jiných operačních systémech, než na jakých byly aplikace vyvíjeny. Koncový uživatel totiž nemusí mít standardně nainstalován právě ten software, který byl při vyvíjení aplikací použit nebo předpokládán (dekodéry obrazu a zvuku, mediální přehrávače atd.).

- **Kontrola integrity dat**

Integritu dat zkontrolujete například zkopírováním všech souborů z připraveného masteru na jiné médium, např. harddisk.

➤ **Dokumentace**

Dokumentace musí jednoznačným a nezpochybnitelným způsobem popisovat dodaný podklad tak, aby bylo možné při vstupní kontrole a následném zpracování rozhodnout o správnosti dat. Zejména je třeba uvést veškeré nestandardní prvky a anomálie jako jsou tolerované vady, záměrné výjimky ze specifikace, požadované ochrany proti kopírování atd.

Zpracování zakázek (titulů) bez požadované dokumentace bude pozastaveno do doby, než zákazník dodá podklady a dokumentaci v souladu s technickými podmínkami. Pokud bude zákazník trvat na výrobě bez dodané dokumentace, přebírá veškerá rizika s tím spojená. Hrozí zejména záměna titulů nebo záměna skladeb.

Dokumentace musí obsahovat následující informace:

- **Identifikační informace:**

Katalogové číslo, jméno zákazníka, název titulu a interpreta atd.

- **Informace o dodaných podkladech:**

- Typ dodaného podkladu
- Umístění podkladů na FTP serveru: adresář a název souboru
- Formát podkladů (CD Audio master, DDP, obraz disku, jednotlivé soubory)

- **Popis výsledného výrobku:**

- pro CD Audio master nebo audio session/stopy:

Tracklist - pořadí, názvy a časy jednotlivých skladeb a celkové hrací doby. Doporučujeme také uvádět délky pauz mezi tracky. Pokud má CD obsahovat textové informace, je třeba tuto skutečnost v dokumentaci uvést (CD-Text viz níže, ISRC kód pro příslušný track, UPC/EAN kód disku, CD+Graphics nebo karaoke textové informace,..).

Skryté a bonusové stopy - požadavek na nestandardní bonusovou stopu (píseň nebo mluvený komentář) skrytou v pauze před první stopou, musí být uveden v objednávce a v tracklistu (včetně délky bonusu).

Pokud poslední stopa má obsahovat dlouhý úsek ticha a/nebo další, bonusovou stopu je nutné to uvést v tracklistu a také specifikovat délku mezery a délku bonusové stopy a zda má být kódována jako samostatný track nebo být součástí předchozího tracku.

- **CD-Text**

CD-Textové informace mohou být uloženy již v dodaném podkladu (na funkčním CD Audio masteru, v DDP datech, v obrazu CD) nebo mohou být předány v textovém souboru. Zcela výjimečně, pokud není jiná možnost, pak v tištěné podobě. Na kompatibilních stolních nebo softwarových přehrávačích umožňují zobrazovat na displeji doplňkové informace jako je název skladby, interpret, autor hudby, textu, apod.

- pro CD-ROM master nebo data session/stopy:

Název disku - Název disku při zobrazení v počítači

Počet souborů, složek a celková kapacita uživatelských dat - tato kombinace je natolik unikátní pro každý datový disk, že jej umožní identifikovat. Informaci lze získat v průzkumníku souborů (explorer) označením všech souborů a složek kořenového adresáře disku a následnou volbou vlastnosti.

Autorun - pokud je na CD přítomná funkce automatického spouštění ve Windows, doporučujeme popsat její funkci, např. "spustí se prezentace firmy - START.EXE"

Cílový operační systém - doporučujeme uvádět operační systém, pro který je disk určen, případně také souborové systémy přítomné na masteru. Tato informace zabrání reklamám z důvodu nefunkčnosti na nepodporované konfiguraci počítače. Testování funkčnosti masteru ve starších operačních systémech (Windows 3.xx, 95, 98, ME, 2000, MSDOS atd.) standardně neprovádíme!